

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<i>V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	jún 2024
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	jún 2024
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	august 2024

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i>
<p>Skutkový stav v sociálnych službách podmienených odkázanosťou poukazuje na reálnu nedostupnosť sociálnych služieb s finančnou podporou z verejných zdrojov poskytovaných a zabezpečovaných v pôsobnosti obcí. Predkladaný návrh právnej úpravy predstavuje legislatívne opatrenie reagujúce na tento stav, s cieľom zabrániť tomu, aby odkázaná osoba dlhodobo nemala k dispozícii žiadnu pre ňu vhodnú sociálnu službu. Nejde pritom z hľadiska skutkového stavu prioritne o to, aby oprávnené osoby mali prístup k sociálnej službe na lokálnej úrovni v konkrétnej podobe podľa svojich ideálnych predstáv u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby, ale o to, aby pre nich boli reálne dostupné také sociálne služby, ktoré zodpovedajú ich stupňu odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a potrebe riešenia alebo zmiernenia súvisiacej nepriaznivej sociálnej situácie a môžu im pomôcť viesť dôstojný a čo najnezávislejší život.</p> <p>Povinnosť obce poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby je v súčasnosti v praxi nesprávne interpretovaná a preto je potrebné podmienky vzniku tejto povinnosti exaktne definovať. Preto sa navrhuje podmieniť vznik tejto povinnosti predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa zo strany obce, resp. vyššieho územného celku, t. j. zabezpečením sociálnej služby v rozsahu ich pôsobnosti u tohto poskytovateľa.</p> <p>Aktuálna právna úprava poskytovania domácej opatrovateľskej služby umožňuje jej poskytovanie fyzickej osobe odkázanej na opatrovanie, ktorú osobne opatruje fyzická osoba v rámci peňažného príspevku na opatrovanie, poskytovať súbežne s takouto osobnou neformálnou starostlivosťou aj formálnu domácu opatrovateľskú službu v rozsahu najviac osem hodín mesačne. Účelom je zabezpečenie kontinuálnej pomoci a profesionálnej podpory pri pomoci pri sebaobslužbe pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ak je táto operatívna pomoc a podpora potrebná, a to aj počas náhlej krátkodobej neprítomnosti fyzickej osoby, ktorá ju opatruje, ale aj ak je takáto krátkodobá formalizovaná pomoc a profesionálna podpora zvládania niektorých sebaobslužných úkonov potrebná. Takýto rozsah hodín nemožno považovať za postačujúci, najmä z hľadiska potreby podpory všetkých možných opatrení, ktoré v záujme humanizácie pomoci a podpory, ale aj jej ekonomizácie, podporia zotrvanie fyzickej osoby odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobslužbe v domácom prostredí. Preto sa návrhom tento rozsah rozširuje na 40 hodín.</p>

Odlahčovací služba, napriek objektívnej nevyhnutnosti odlahčenia „neformálnych“ opatrovateľov od osobného opatrovania v záujme poskytnutia časového priestoru pre nevyhnutný odpočinok a tým udržania ich fyzického a duševného zdravia a prevencie zhoršenia ich zdravia, je využívaná len v minimálnom rozsahu. Návrhom sa na jednej strane posilnia možnosti využitia odlahčovacej služby v rámci terénnych a ambulantných foriem sociálnych služieb primerane individuálnym potrebám cieľovej skupiny osôb v konkrétnom čase a v konkrétnom časovom rozsahu a vytvoria sa flexibilnejšie podmienky pre jej možné opakované, a tým v čase rozložené pravidelnejšie využívanie zo strany opatrovateľov osôb odkázaných na opatrovanie podľa posudku úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Kvalifikačné predpoklady pre výkon tlmočenia v rámci tlmočnickej služby upravené zákonom o sociálnych službách nezahŕňajú všetky dostupné možnosti, čím sú obmedzené možnosti poskytovania tlmočnickej služby.

Pri zaradovaní zamestnancov – opatrovateľov v sociálnych službách pri výkone práce vo verejnom záujme do príslušnej platovej triedy existuje nesúlad v právnych predpisoch z hľadiska plnenia kvalifikačných predpokladov a podmienok dosiahnutého vzdelania, spôsobujúci problémy v aplikačnej praxi .

Dôvodom navrhovanej úpravy zvýšenia príspevku na opatrovanie zo súčasných 100 eur mesačne na 200 eur mesačne je skutočnosť, že starostlivosť o nezaopatrované dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím si najmä v prvých rokoch života vyžaduje vyššiu mieru starostlivosti zo strany opatrovateľov a súčasne predstavuje pre nich aj niekoľkonásobne vyššiu finančnú záťaž. Ak by suma zvýšenia peňažného príspevku, ktorá bola doteraz stanovená pevnou sumou zostala na súčasnej úrovni, dochádzalo by k poklesu jej reálnej hodnoty z dôvodu inflácie. Úprava sumy, o ktorú je možné zvýšiť peňažný príspevok na opatrovanie, bude mať pozitívny sociálny vplyv nielen na nezaopatrované fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ale aj na fyzické osoby, ktoré vykonávajú opatrovanie.

3. Ciele a výsledný stav

Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).

Cieľom pripravovanej novely zákona o sociálnych službách je najmä

- vytvoriť právne podmienky na zabezpečenie reálnejšej dostupnosti sociálnych služieb podmienených odkázanosťou s finančnou podporou ich poskytovania z rozpočtu obce pre fyzické osoby odkázané na tieto sociálne služby ustanovením spôsobu realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť týchto sociálnych služieb v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci,
- v záujme odstránenia nesprávnej interpretačnej praxe vzniku povinnosti obce poskytovať neverejným poskytovateľom sociálnej služby finančný príspevok na spolufinancovanie sociálnej služby, upraviť podmienenosť vzniku tejto povinnosti predchádzajúcim požiadanim neverejného poskytovateľa, t. j. zabezpečením sociálnej služby v rozsahu pôsobnosti obcou a aj vyšším územným celkom u tohto poskytovateľa,
- vytvorenie právnych podmienok pre zvýšenie previazanosti osobnej neformálnej pomoci a profesionálnej pomoci a podpory pri sebaobsluže poskytovaním domácej opatrovateľskej služby zvýšením rozsahu poskytovania domácej opatrovateľskej služby odkázaným fyzickým osobám zároveň opatrovaným v rámci príspevku na opatrovanie.
- podporiť využívanie odlahčovacej služby u cieľovej skupiny opatrovateľov osôb odkázaných na opatrovanie podľa posudku úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, reagujúc na jej objektívne potreby a záujmy tak, aby sa naplňal jej zmysel a účel a zjednodušiť podmienky jej poskytovania,
- rozšírenie kvalifikačných predpokladov pre výkon tlmočenia na účely tlmočnickej služby,
- odstránenie nesúladu právnych predpisov a aplikačnej praxe ustanovením výnimky zo vzdelania pre opatrovateľov v sociálnych službách pre zaradenie do príslušnej platovej triedy.

Návrhom sa súčasne navrhuje zvýšenie peňažného príspevku na opatrovanie o sumu 100 eur mesačne (t.j. na sumu 200 eur mesačne), ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím jedno alebo viacero nezaopatrovaných detí. Cieľom je kompenzovať vyššiu mieru finančnej záťaže a starostlivosti na

strane opatrovateľov detí s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré si najmä v prvých rokoch života vyžadujú vyššiu mieru starostlivosti.

4. Dotknuté subjekty

Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

- obce, poskytovatelia sociálnych služieb,
- fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím opatrované v rámci príspevku na opatrovanie a ich opatrovatelia
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

5. Alternatívne riešenia

Áké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uved'te dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Alternatívne riešenia neboli posudzované. Nevykonanie navrhovaných úprav by udržiavalo súčasnú stagnáciu podpory fyzických osôb odkázaných na opatrovanie podľa posudku úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a ich opatrovateľov a ak by suma zvýšenia peňažného príspevku, ktorá bola doteraz stanovená pevnou sumou zostala na súčasnej úrovni, dochádzalo by k poklesu jej reálnej hodnoty z dôvodu inflácie.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? Áno Nie

Ák áno, uved'te ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uved'te, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

Áno Nie

Ák áno, uved'te, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uved'te termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uved'te kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Bez skúmania.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno	☒ Nie	
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☒ Nie	
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

Výdavky vyplývajúce z čl. II návrhu zákona je v rokoch 2025 až 2027 potrebné finančné krytie navrhovaných zmien zabezpečiť pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné roky.

Návrhom zákona sa v Čl. I upravujú aj podmienky poskytnutia alebo zabezpečenia domácej opatrovateľskej služby, a to z hľadiska maximálneho časového rozsahu jej možného poskytovania fyzickým osobám pri súbehu jej poskytovania aj s poberaním peňažného príspevku na opatrovanie v rámci kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. Navrhovanou právnou úpravou zákona o sociálnych službách sa upravujú aj podmienky poskytovania odľahčovacej služby, ktorá je poskytovaná v samosprávnej pôsobnosti obcí, a jej cieľom je odľahčenie fyzickej osoby, ktorá neformálne v domácom prostredí opatruje fyzickú osobu odkázanú na opatrovanie podľa posudku úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Predkladaný návrh právnej úpravy bude mať rozpočtové dôsledky na rozpočty obcí -a to na výdavkovú časť rozpočtov obcí z titulu predpokladaných zvýšených výdavkov na poskytovanie finančných prostriedkov na spolufinancovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou v rozsahu svojej pôsobnosti, ak ide o poskytovanie opatrovateľskej služby vo vyššom rozsahu ako doposiaľ a o sprostredkovanie sociálnej služby v rámci odľahčovacej služby, ale aj na príjmovú časť rozpočtov obcí z titulu predpokladaných zvýšených príjmov z úhrady za tieto sociálne služby, ak je obec ich poskytovateľom. Tieto dopady môžu byť aj na rozpočty vyšších územných celkov, ak bude v rámci odľahčovacej služby obcou sprostredkovaná sociálna služba v rozsahu pôsobnosti vyššieho územného celku.

Rozpočtové dôsledky predkladaného návrhu na rozpočty obcí a rozpočty vyšších územných celkov nie je možné exaktne vyčíslieť, a to najmä vzhľadom na nemožnosť kvalifikovaného odhadu o počte odkázaných fyzických osôb, neformálne opatrovaných opatrovateľom, určeným v rámci konania o peňažnom príspevku na opatrovanie, resp. o počte opatrovateľov, ktorí budú mať záujem o poskytovanie opatrovateľskej služby vo zvýšenom rozsahu, alebo sociálnej služby (a jej druhu) počas odľahčenia opatrovateľov na základe návrhom upravených podmienok. Rozpočtové dôsledky na rozpočty obcí možno preto len hrubo odhadnúť – tento odhad je obsiahnutý v Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.

Zároveň sa návrhom zákona v Čl. I novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou v rámci svojej pôsobnosti, a to poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby v reálnom čase, spôsobom a v rozsahu ovplyvniteľnom obcou, ako príslušným orgánom verejnej moci.

Predkladaný návrh právnej úpravy bude mať rozpočtové dôsledky na rozpočty obcí, a to na výdavkovú časť rozpočtov obcí z titulu predpokladaných znížených výdavkov na poskytovanie finančných príspevkov na spolufinancovanie sociálnej služby podmienenej odkázanosťou v rozsahu svojej pôsobnosti podľa zákona o sociálnych službách, a na príjmovú časť rozpočtov obcí z titulu predpokladaných zvýšených príjmov z úhrady za sociálnu službu podmienenú odkázanosťou, ak je obec poskytovateľom tejto sociálnej služby.

Rozpočtové dôsledky predkladaného návrhu na rozpočty obcí nie je možné exaktne ani kvalifikovaným odhadom vyčíslieť, a to vzhľadom na nemožnosť kvalifikovaného odhadu pre nepredvídateľnosť vecného obsahu v rámci samosprávnej pôsobnosti jednotlivých obcí určených kritérií výberu poskytovateľov sociálnej služby podmienenej odkázanosťou, u ktorých bude obec poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby s finančnou podporou jej poskytovania z verejných prostriedkov v rámci svojho rozpočtu novo ustanoveným spôsobom.

Úprava týkajúca rozšírenia kvalifikačných predpokladov pre výkon tlmočenia v rámci tlmočnickej služby nepredpokladá vplyvy na rozpočet verejnej správy a rovnako tak ani ustanovenie výnimky zo vzdelania pre opatrovateľov v sociálnych službách pre zaradenie do príslušnej platovej triedy.

11. Kontakt na spracovateľa

Mgr. Mária Machajdíkova, riaditeľka odboru sociálnych služieb

maria.machajdikova@employment.gov.sk

JUDr. Martin Trnovec, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím

martin.trnovec@employment.gov.sk

12. Zdroje

Informačný systém Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (Riadenie sociálnych dávok – Manažérsky informačný systém)

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 101/2024

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Súhlasné

Súhlasné s návrhom na
dopracovanie

Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý nie je rozpočtovo zabezpečený. V bode 10. Poznámky je uvedené, že vplyvy na rozpočty obcí a VÚC (z titulu predpokladaných zvýšených výdavkov na poskytovanie finančných príspevkov na spolufinancovanie sociálnej služby) nie je možné vyčíslieť. Vplyvy súvisiace so zvýšením výšky peňažného príspevku na opatrovanie zo 100 eur na 200 eur sú kvantifikované v sume 8 676 000 eur v roku 2025, v sume 8 784 000 eur v roku 2026 a v sume 8 898 000 eur v roku 2027. Finančné krytie navrhovaných zmien je podľa predkladateľa potrebné zabezpečiť pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027.

Komisia žiada všetky negatívny vplyvy vyplývajúce z návrhu zákona zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutých subjektov, bez dodatočných požiadaviek na rozpočet verejnej správy. Ďalej je potrebné označiť v doložke vybraných vplyvov negatívny vplyv na rozpočty obcí a VÚC a upraviť doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv.

V analýze vplyvov Komisia žiada dopracovať konkrétne opatrenia a vplyvy, ktoré predložená úprava zákona vyvolá spolu s odhadovanou kvantifikáciou všetkých vplyvov na rozpočty obcí.

Vyhodnotenie MPSVR SR:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky nesúhlasí s časťou pripomienok Stálej pracovnej komisie na posudzovanie vybraných vplyvov.

Keďže peňažný príspevok na opatrovanie sa vypláca mesačne pozadu, zvýšená výška peňažného príspevku na opatrovanie (o 100 eur mesačne) sa u všetkých opatrovateľov, ktorí sa starajú o nezaopatrované dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím pozitívne prejaví až v roku 2025 a to celkovo cca u 7 230 poberateľov, v roku 2026 celkovo cca u 7 320 poberateľov a v roku 2027 celkovo cca u 7 415 poberateľov tohto peňažného príspevku. Výdavky vyplývajúce z návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre roky 2025 – 2027 nie sú zabezpečené v rozpočte kapitoly MPSVR SR. Z uvedeného dôvodu je potrebné v rokoch 2025 až 2027 finančné krytie navrhovaných zmien zabezpečiť pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027.

Časť pripomienky týkajúca sa požiadavky vyznačenia vplyvov na rozpočty obcí a VUC v Doložke vybraných vplyvov bola akceptovaná.

V analýze vplyvov Komisia žiada dopracovať odhad kvantifikácie všetkých vplyvov na rozpočty obcí. Predpokladaný vplyv na rozpočty obcí nemožno kvalifikovane odhadnúť. Návrh zákona upravuje podmienky pre poskytovanie vybraných druhov sociálnych služieb, avšak v súčasnosti nemožno určiť ani kvalifikovane predvídať, akým spôsobom obce (v rámci svojich rozpočtových možností) pristúpia k zmenením podmienkam z hľadiska ich kompetencií. Rozpočtové dôsledky na rozpočty obcí možno preto len hrubo odhadnúť – tento odhad je obsiahnutý v upravenej Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.

Zároveň, ako je uvedené v bode 10. Doložky Rozpočtové dôsledky predkladaného návrhu, ktorým sa novo ustanovuje spôsob realizácie povinnosti obce poskytnutím alebo zabezpečením poskytovania sociálnej služby, na rozpočty obcí nie je možné vyčíslieť, a to aj vzhľadom na početnosť obcí SR, z ktorých všetky majú tieto sociálne služby poskytovať alebo zabezpečovať, a aj nemožnosť kvalifikovaného odhadu pre nepredvídateľnosť vecného obsahu v rámci samosprávnej pôsobnosti jednotlivých obcí určených kritérií výberu poskytovateľov sociálnej služby podmienenej odkázanosťou, u ktorých bude obec poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby s finančnou podporou jej poskytovania z verejných prostriedkov novo ustanoveným spôsobom.

K vplyvom na manželstvo, rodičovstvo a rodinu

Komisia odporúča predkladateľovi, aby v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov doplnil v závere predkladacej správy text, že predkladaný materiál má vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, pretože predložený materiál označený ako „Návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“ má pozitívny vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, najmä v kontexte obsahových zmien vzťahujúcich sa najmä na vyšší príjem rodín/vyššie finančné ohodnotenie a materiálne zabezpečenie rodiny, keď navrhované zvýšenie výšky peňažného príspevku na opatrovanie zo sumy 100 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne a navýšenie počtu hodín domácej opatrovateľskej služby na 40 hod/mesiac bude mať pozitívny vplyv na príjmy domácností osôb, ktoré opatrujú nezaopatrované dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím. Úprava sumy, o ktorú je možné zvýšiť peňažný príspevok na opatrovanie, bude mať pozitívny sociálny vplyv nielen na nezaopatrované fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ale aj na fyzické osoby, ktoré vykonávajú opatrovanie:

- a) vyššie finančné ohodnotenie rodín umožňuje využiť finančné prostriedky na pokrytie iných spoločných, prípadne voľnočasových aktivít s deťmi, čo upevňuje stabilitu rodiny a výchovu vlastných detí. Uvedené platí vo väčšej miere pre rodiny, kde dochádza k opatrovaniu viac ako jedného dieťaťa, a tiež, kde opatrovanie vykonávajú obaja rodičia,
- b) znižovanie konfliktov v rodinách, ktorých zdroj spočíva v nepriaznivej finančnej situácii a/alebo v potrebe viesť iný pracovný pomer popri opatrovateľskej činnosti a/alebo neustále žiadať o finančnú pomoc od iných fyzických a právnických osôb na pokrytie nákladov na dôstojný ľudský život,

- c) vzájomnú súdržnosť členov rodiny,
- d) poskytovanie pomoci pri odkázanosti niektorého z členov rodiny na pomoc,
- e) na výchovu detí v rodinách (súrodenci ťažko zdravotne postihnutých osôb majú kvalitatívne iný pohľad na životné hodnoty a de facto stávajú dospelými od okamihu, odkedy si uvedomujú rozdiel v kvalite života zdravého dieťaťa a ťažko postihnutej osoby).

Komisia navrhuje predkladateľovi, aby vyčíslil, prípadne určil aký je počet rodín, kde aspoň jeden z rodičov je opatrovateľom a zároveň Komisia odporúča predkladateľovi, aby identifikoval v doložke vybraných vplyvov v bode 9. pozitívne vplyvy na manželstvo rodičovstvo a rodinu a vypracoval príslušnú analýzu vplyvov na manželstvo rodičovstvo a rodinu, ktorá je povinnou súčasťou predkladaného materiálu. Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu Komisia odporúča zhodnotiť najmä v bodoch 8.1.5, 8.2.1, 8.2.6, 8.3.1. a 8.7.1.

Vyhodnotenie MPSVR SR:

Predkladateľ nesúhlasí s vypracovaním Analýzy vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, nakoľko neidentifikoval žiaden vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, ale iba vyššiu mieru starostlivosti zo strany opatrovateľov, čo súčasne predstavuje aj niekoľkonásobne vyššiu súvisiacu finančnú záťaž. Predkladateľ zároveň neidentifikoval ani vplyv na viacdetné rodiny, nakoľko ak fyzická osoba opatruje dve alebo viac nezaopatrených detí s ťažkým zdravotným postihnutím, výšku peňažného príspevku na opatrovanie je možné zvýšiť iba raz. Z uvedeného dôvodu nebol predkladateľom v doložke vybraných vplyvov, (v bode 9) identifikovaný vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. 101_2/2024 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

- Súhlasné   Súhlasné s návrhom na dopracovanie   Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Podľa analýzy vplyvov je nekrytý vplyv v kapitole MPSVR SR v sume 8 676 000 eur v roku 2025, v sume 8 784 000 eur v roku 2026 a v sume 8 898 000 eur v roku 2027. Vplyv na obce je kvantifikovaný v sume 641 340 eur v roku 2025 a uvádza sa ako rozpočtovo zabezpečený. V časti 2.1.1. Financovanie návrhu sa uvádza, že finančné krytie navrhovaných zmien (zvýšenie peňažného príspevku na opatrovanie pre nezaopatrené deti s ŤZP, resp. zvýšenie rozpočtových výdavkov kapitoly MPSVR SR určených na vyplácanie kompenzácií sociálnych dôsledkov ŤZP, zmena podmienok poskytovania odľahčovacej služby) v rokoch 2025 až 2027 je potrebné zabezpečiť pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027.

V rámci MPK MF SR žiadalo všetky vplyvy zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutého subjektu verejnej správy, bez dodatočných požiadaviek na rozpočet verejnej správy. Komisia naďalej trvá na zásadnej pripomienke k zabezpečeniu finančného krytia výdavkov kapitoly MPSVR SR.

Z technického hľadiska Komisia upozorňuje:

- v analýze vplyvov sa vplyv na obce uvádza len v roku 2025, v prípade ak sú vplyvy trvalé a pokračujú aj v nasledujúcich rokoch, Komisia žiada uvedené doplniť do príslušných tabuliek,
- v tabuľke č. 1/A analýzy vplyvov je potrebné v riadku Výdavky verejnej správy celkom v roku 2025 uviesť sumu výdavkov kapitoly MPSVR SR spolu s výdavkami obcí.

V analýze vplyvov nie je uvedená kvantifikácia z titulu rozšírenia cieľovej skupiny osôb vo vzťahu k poskytovaniu odľahčovacej služby o maloletých pacientov počas obdobia do jedného roka od ukončenia aktívnej liečby, preto Komisia žiada kvantifikáciu doplniť.

Vyhodnotenie MPSVR SR:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky nesúhlasí s časťou pripomienok Stálej pracovnej komisie na posudzovanie vybraných vplyvov.

Keďže peňažný príspevok na opatrovanie sa vypláca mesačne pozadu, zvýšená výška peňažného príspevku na opatrovanie (o 100 eur mesačne) sa u všetkých opatrovateľov, ktorí sa starajú o nezaopatrené dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím pozitívne prejaví až v roku 2025 a to celkovo cca u 7 230 poberateľov, v roku 2026 celkovo cca u 7 320 poberateľov a v roku 2027 celkovo cca u 7 415 poberateľov tohto peňažného príspevku. Výdavky vyplývajúce z návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony pre roky 2025 – 2027 nie sú zabezpečené v rozpočte kapitoly MPSVR SR. Z uvedeného dôvodu je potrebné v rokoch 2025 až 2027 finančné krytie navrhovaných zmien zabezpečiť pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027.

Pripomienky uplatnené Komisiou z technického hľadiska predkladateľ akceptuje a boli zapracované do Analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy.